{ } { }

Bakara Suresi | 243 | GİT

◀ **Bakara / 243** ▶

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ
اُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِۖ فَقَالَ لَهُمُ اللّٰهُ مُوتُوا ثُمَّ
اَحْيَاهُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ
اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

Türkçe Transcript
Elem tera ile-lležîne ḣaracû min diyârihim vehum ulûfun *h*ažera-lmevti fe**k**âle lehumu(A)llâhu mûtû śumme a*h*yâhum(c) inna(A)llâhe ležû fa**d**lin ‘alâ-nnâsi velâkinne ekśera-nnâsi lâ yeşkurûn*(e)*

Abdulbaki Gölpınarlı Meali
Görmez misin ki binlerce kişi, ölümden çekinerek yurtlarından nasıl çıktılar da sonra Allah onlara ölün dedi, sonra da diriltti onları. Şüphe yok ki Allah, insanlara karşı ihsan sahibidir ama insanların çoğu şükretmez.

İsrailoğullarından bir bölük halk, şehirlerinde çıkan taun hastalığından kaçmışlardı, buna işaret edilmektedir.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

Şu binlerce kişi *(oldukları halde cihaddan kaytarmak ve güya hayatlarını garantiye almak için)***, ölüm korkusuyla yurtlarından çıkıp kaçanların durumunu görmedin mi?** *(Ne garipti!)* **Oysa Allah 'ölün' derse ölecekler, 'yaşayın' derse yaşayacaklar***(dı ve her şey Allah'ın takdirindeydi)***. Allah insanoğluna fazıl** *(ihsan ve ikram)* **sahibiydi. Fakat insanların çoğu şükretmeyip nankörlük etmektedirler.**

Abdullah Parlıyan Meali
Görmedin mi o kimseleri ki, binlerce kişi oldukları halde bir hastalık veya cihadla başlarına gelecek ölüm korkusundan dolayı memleketlerinden çıktılar da Allah onların ölmelerini istediği için onlara ölün dedi, ölmeyelim diye kaçtıkları ölüm onları yakaladı. Ve sonra da onlara umulmadık bir şekilde hayat verdi. Şüphesiz Allah insanlara karşı büyük ikram sahibidir. Fakat insanların çoğu şükretmiyorlar.

Ahmet Tekin Meali
Binlerce kişi iken, ölüm korkusuyla düşmana karşı durmayıp yurtlarından çıkarak kaçanları görmüyor musun? Allah, korktuklarını daha çabuk başlarına getirmek için onlara: "Ölün" buyurarak varlıklarından eser bırakmadı. Sonra da öldürenin ve diriltenin Allah olduğunu göstermek için onları ihya ederek yaşama hakkı verdi. Allah insanlara karşı çok lütufkârdır. Fakat insanların çoğu şükretmez.

Ahmet Varol Meali
Sayıları binleri bulduğu halde ölüm korkusuyla yurtlarından çıkanları görmedin mi? Allah onlara "ölün" dedi ve sonra onları diriltti. Şüphesiz Allah, insanlara karşı lütuf sahibidir. Ancak insanların çoğu şükretmezler.

Ali Bulaç Meali
Binlerce kişinin ölüm korkusuyla yurtlarından çıktıklarını görmedin mi? Allah onlara: 'Ölün' dedi, sonra da onları diriltti. Şüphesiz Allah, insanlara karşı fazl sahibidir. Ancak insanların çoğunluğu şükretmez.

Ali Fikri Yavuz Meali
(Ey Rasûlüm) binlerce kişi iken (vebadan) ölüm korkusu ile yurdlarından çıkanları görmedin mi ki; Allah onlara: “ölün” dedi de öldüler, sonra onlara hayat verdi. Şüphesiz ki Allah insanlara ihsan ve rahmet sahibidir, fakat insanların çoğu şükretmez.

Bahaeddin Sağlam Meali
Görmedin mi? O kimseleri ki binlerce kişi oldukları halde, ölüm korkusundan memleketlerinden çıktılar. Allah, onlara “ölün” dedi. Sonra onları diriltti. Şüphesiz Allah, insanlara karşı büyük ikram sahibidir. Fakat insanların çoğu şükretmiyorlar.

> *[Buradaki ölüm ve hayat, hakiki manalarında olabileceği gibi, toplumsal ölüm ve dirilme manasına da gelebilir.]*

Bayraktar Bayraklı Meali
Sen ölüm korkusuyla yurtlarını terk eden binlerce kişiyi görmedin mi? Ki bu durumda Allah onlara “ölün” demişti ve sonra da onları hayata döndürmüştü. Unutmayın ki Allah, insanoğluna karşı lütufta sınırsızdır, ancak insanların çoğu nankördür.

Besim Atalay Meali (1965)
Görmedin mi, binlerce kişi, ölüm korkusundan, yurtlarını bırakarak çıkmıştı, imdi Allah onlara: «Ölün!» dedi, sonra diriltti onları; Allah insanlara iyilik sahibi, insanların pek çokları şükretmezler

---

Cemal Külünkoğlu Meali
(Ey Resûl!) Ölüm korkusuyla (veba salgınından dolayı ya da cihattan kaytarmak için) binlercesinin yurtlarından çıkıp gittiğini görmedin mi? Allah onlara önce “Ölün!” dedi. (Onlar da ölüm moduna girdiler ve kısa bir müddet) sonra (ibret olsun diye Allah) onları hayata yeniden döndürdü. Şüphesiz ki Allah, insanlara karşı lütufkârdır. Lakin insanların çoğu şükretmez.

> *Âyette kastedilen insanların kimlikleri ve nerede yaşadıkları konusunda açık bir işarete rastlanmamıştır. Bazı yorumcular, İsrailoğullarının ölüm korkusuyla Mısır’ı terk ederken, Sina Çölü’nde birçok çile çektiklerini, orada on binlerce insanın öldüğünü ve*

bazılarının ölmek üzere iken hayata yeniden döndüğünü hatırlatarak, insanlara bir mesaj verildiği yönünde kanaat belirtmektedir.

Cemil Said (1924)
Ölümden korkduklarından dolayı bir kaç bin kişinin memleketlerinden çıkdıklarına dikkat itdin mi, Allâh ânlara ölünüz didi sonra anları tekrâr diriltdi. Çünki Allâh insânlara karşu rahîmdir lâkin ekserisi ni'mete şükrân itmezler.

Diyanet İşleri Meali (Eski)
Binlerce kişinin memleketlerinden ölüm korkusuyla çıktıklarını görmedin mi? Allah onlara "Ölün" dedi. Sonra onları diriltti. Allah insanlara bol nimet verir, fakat insanların çoğu şükretmezler.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)
Binlerce kişi oldukları hâlde, ölüm korkusuyla yurtlarını terk edenleri görmedin mi? Allah, onlara "ölün" dedi, sonra da onları diriltti. Şüphesiz Allah, insanlara karşı lütuf ve ikram sahibidir. Ama insanların çoğu şükretmezler.

Diyanet Vakfı Meali
Binlerce oldukları halde, ölüm korkusundan dolayı yurtlarından çıkıp gidenleri görmedin mi? Allah onlara «Ölün!» dedi (öldüler). Sonra onları diriltti. Şüphesiz Allah insanlara karşı lütufkârdır. Lâkin insanların çoğu şükretmez.

Rivayetlere göre Vâsıt yakınlarındaki Daverdan'da bulaşıcı bir hastalık zuhur etmiş, kasaba halkı oradan kaçmışlar, Allah onları öldürmüş, sonra da ibret için diriltmişti. Bu kıssa Peygamberimize «Görmedin mi?» şeklinde ifade edilmiştir, halbuki Peygamberimiz onları görmemiş yani o devirde yaşamamıştır. Gerek diğer semâvî kitaplarla, gerekse Kur'an-ı Kerim'le bu nevi haberler Hz. Peygamber'e bildirilmiş olduğundan, Kur'an-ı Kerim bu bilgiye, Arapların ifade üslubuna uygun olarak «Görmedin mi?» şeklinde dikkat çekmiştir.

Edip Yüksel Meali

Sayıları binlerce olduğu halde ölüm korkusuyla yurtlarını terkedenler dikkatini çekti mi? ALLAH onlara "Ölün," dedi de sonra onları diriltti. ALLAH insanlara lütuf sahibidir; ancak insanların çoğu şükretmez.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali
Görmedin mi o kimseleri ki kendileri binlerce kişi iken ölüm korkusuyla yurtlarından çıktılar. Allah da kendilerine "ölün!" dedi, sonra da onlara bir hayat verdi. Şüphesiz ki Allah, insanlara karşı bir lütuf sahibidir. Fakat insanların pek çokları şükretmezler.

Elmalılı Meali (Orijinal)
Bakmaz mısın o kimseler ki? binlerce kişi iken ölüm korkusiyle diyarlarından çıkdılar, Allah da kendilerine «ölün» dedi, Sonra da onlara bir hayat verdi, her halde Allah insanlara kar, bir adıl sahibi ve lâkin insanların pek çokları şükretmiyorlar

---

Erhan Aktaş Meali
Binlerce kişi oldukları halde, ölüm korkusuyla yurtlarından çıkanları görmedin mi? Allah onlara "Ölün." dedi; sonra, onlara hayat verdi. Allah, insanlara karşı lütuf sahibidir. Ancak insanların çoğu şükretmezler.

Hasan Basri Çantay Meali
(Habîbim, sayıları) binlerce olduğu halde ölüm korkusiyle yurdlarından (bırakıb) çıkanları gör (müş gibi bil) medin mi? Allah onlara «Ölün!» dedi, sonra da kendilerini diriltdi. Her halde Allah insanlara karşı fazl (-ü ınayet) saahibidir. Fakat insanların pek çoğu şükretmezler.

Hayrat Neşriyat Meali
Kendileri binlerce oldukları hâlde, ölüm korkusuyla yurtlarından çıkanları görmedin mi? Bunun üzerine Allah onlara: "Ölün!" (diye) buyurdu, sonra da onları diriltti.(2) Şübhesiz ki Allah, insanlara karşı gerçekten büyük ihsan sâhibidir, fakat insanların çoğu şükretmezler.

(2)Rivâyet edildi ki, Irak'ta Vâsıt taraflarında vebâ çıkmış ve ahâli ölümden kurtulmak için firâr etmiş, fakat hepsi de telef olmuşlardı.

Sayıları kırk bini aşkın olan bu insanları ölümden kaçmanın mümkün olmadığına bir ibret olmak üzere öldüren Allah, onları tekrar diriltip hayâta mazhar etmişti. (Nesefî, c. 1, 222)

İlyas Yorulmaz Meali
Sen yurtlarından, ölüm korkusuyla çıkan binlerce kişiyi görmedin mi? Allah onlara "Ölün" dedi, sonra onları diriltti. Allah insanlar üzerine bol lütuf sahibidir. Fakat insanların çoğu şükretmiyor.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu
Bilmez misin onlar binlerce kişi idiler de yine de ölüm korkusuyla yurtlarını bırakıp kaçtılar. İşte Allah onlara « ölün» buyurdu. Sonra da onları diriltti. Çünkü Allah'ın insanlara karşı olan iyiliği büyüktür. Yine de insanların pek çoğu şükretmezler.

İsmail Hakkı İzmirli
Ölümden sakınarak binlerce kişinin yurtlarından çıktıklarını görmedin mi [11]? Allah Onlara «ölün!» dedi, sonra da onları diriltti. Çünkü Allah insanlara karşı büyük bir inayet sahibidir. Lâkin onların çoğu şükretmezler [12].

[11] Rüyet, «bilmek» tir. Maamafih «görmek» mânâsına da gelebilir. Muhatap görmediği halde onun nazar-ı dikkatini celp için böyle hitap olunmuştur.
[12] Âyet-i Kerime taundan veya katilden kurtulmak fikriyle terk-i diyar eden bir kaç bin kişi hakkındadır. Bununla cihada teşçi kastolunmuştur. Diğer bir kayle göre Nazm-i Celîldeki ülûften maksat adedi beyan değildir, belki kalpleri itilâf etmiş birbirine uygun bir yerde toplanmış oldukları halde çıkanlar demektir. Onların Peygamberleri Zülkifl veya Hazkil Aleyhisselâmdır.

Kadri Çelik Meali
Binlerce kişinin evlerinden ölüm korkusuyla çıktıklarını görmedin mi? Allah onlara "Ölün" dedi. Sonra onları diriltti. Allah insanlara bol nimet verir, fakat insanların çoğu şükretmezler.

(İsrail oğulları arasında veba salgını baş göstermişti. Bunlar ölüm korkusuyla evlerinden çıkıp kaçmaya başladılar. Bir mil gider gitmez Allah onları öldürdü. Kemikleri çürüdüğünde Allah, Hazkil'i gönderdi, Allah böylece onları ölümden sonra tekrar hayata kavuşturdu. Dolayısıyla taun ve veba gibi salgınlarda herkes bulunduğu yerden

kaçmaya kalkışmamalı, savaş gerektiği zaman da korkup vatanlarından kaçmamalıdır. Ölüm korkusuyla vatanlarını müdafaa etmekten ve Allah'ın emrini yerine getirmekten kaçınarak, sürü sürü yurtlarını terk eden kavimlerin, çok geçmeyip mahvoldukları, perişan oldukları hakkında insanlık tarihi örneklerle doludur. Burada Allah, bütün bunları hatırlatırken Allah'ın hükmünden kaçıp kurtulmanın imkânı bulunmadığını ve böyle yapanların, korktuklarına daha çabuk ve daha feci bir şekilde uğrayacaklarını ve hatta Allah'ın, dileyince hükmünü yerine getirmek için ölüleri bile dirilteceğini ve dolayısıyla, ölmekle kurtulacaklarını zannedenlerin de kurtulamayacaklarını anlatmış, kısaca Allah'ın hükmünden kurtulmak için, ne ölümden kaçmanın, ne de ölüme koşmanın akıl işi olmadığını bildirmiştir.)

Mahmut Kısa Meali

Baksana şu, binlerce kişi oldukları hâlde, ölüm korkusuyla yurtlarını terk eden geçmişteki Yahudi**lere! Bu yüzden Allah,** hayatın ve ölümün yalnızca Kendi elinde olduğunu, dolayısıyla, ölüm korkusuyla görevi terk edenlerin, korktuklarından çok daha büyük felâketlerle yüz yüze geleceklerini göstermek üzere, **onlara "Ölün!" dedi,** ölümlerinden **sonra da onları yeniden diriltti. Doğrusu Allah, insanlara karşı sonsuz lütuf sahibidir; ne var ki, insanların çoğu,** bunca nimetleri kendilerine bahşeden Rablerine gereğince **şükretmezler.**
O hâlde ey inananlar, belâlara uğrayıp darmadağın olmak istemiyorsanız ölümden korkmayın, aksine;

Mahmut Özdemir Meali

Onlar binlerce iken, Ölüm kaygısıyla yurtlarından çıkmış olanlara bakıp görmedin mi? Allah onlara: -"Ölün!" dedi. Sonra onları diriltti. Allah, İnsanlar'a lütuf sahibidir; ama İnsanlar'ın çoğu şükretmez.

Mehmet Çakır Meali

Resulüm! Ölüm korkusuyla ülkelerinden tümen tümen çıkanların halini görüyor musun? Halbuki Allah onlar için önce *ölüm* emri vermiş; ardından da hayatlarını bağışlamıştı. Allah insanlara çok değer veriyor, ama çokları teşekkür bile etmiyorlar.

Mehmet Çoban Meali

Binlerce kişi oldukları halde, ölüm korkusuyla yurtlarını terk edenleri görmedin mi? Onlara haydi ölün bakalım madem bu kadar korkuyorsunuz dedik. Onlar korkularından ne yapacaklarını bilemediler. Olduğu yere yıkılıp kaldılar. Korkularından bayılmışlardı ama öldük zannediyorlardı. Sonra onların akıllarını başlarına getirmek için ayılttık. Şüphesiz Allah insanlara karşı lütuf ve ikram sahibidir. Ama insanların çoğu şükretmez.

Mehmet Okuyan Meali
Binlerce (kişi) oldukları hâlde, ölüm korkusuyla yurtlarından çıkıp gidenleri [*] görmedin mi? [*] Allah onlara "(manevi olarak) [*] ölün!" demişti; sonra da onları (manevi olarak) diriltmişti. Şüphesiz ki Allah insanlara karşı lütufkârdır. Fakat insanların çoğu şükretmez.

Yüce Allah ayette anlatılan olayda yer alan kişiler hakkında bilgi vermemekte, sadece ölüm korkusuyla yurtlarını terk ettiklerini belirtmektedir. Tefsirlerimizde bunların kim olduklarıyla ilgili çeşitli isimler ve anlaşılması oldukça zor olaylar nakledilmektedir. Yüce Allah kalabalık bir grubun ölüm korkusuyla yurtlarını terk edip gittiklerini, ancak başlarına ibretlik sıkıntılar geldiğini ifade ederken, onların bu durumunun düşünülmesini öncelikle Hz. Muhammed'den ve diğer muhataplardan istemektedir. Onların adeta ölüp ölüp dirildiklerini ifade bağlamında devam eden cümlede bilgi verilmekte ve sonucunda dirilme yaşandığı için bunun ilahi bir lütuf olduğuna dikkat çekilmektedir Kur'an'da bu şekilde geçen ifadelerde ilk muhatap, her ne kadar Hz. Muhammed ise de kastedilen bütün insanlardır Bilinen anlamda ölüp tekrar diriltilmek reenkarnasyona kapı aralayacağı için ayetin tercüme ettiğimiz şekilde anlaşılması gerekmektedir.

Mehmet Türk Meali
Binlerce kişilik kalabalıklar halinde ölüm korkusu ile yurtlarından kaçan ve Allah'ın kendilerine "ölün" dediği ve arkasından da (kendilerine Peygamberler göndererek) yeniden dirilttiği (nice toplumların ol-duğunu) bilmiyor musun?[1] Şüphesiz Allah, insanlara karşı elbette lütuf sahibidir, fakat insanların pek çoğu, Ona şükretmezler.

1 Bu toplumla ilgili pek çok rivâyet olmasına rağmen bunlara, sağlam kaynaklara dayanmamaları sebebiyle itibar edilmemiştir. Yukarıdaki

tercüme de olay genelleştirilerek yapılmıştır. En doğrusunu ise Allah bilir.

Muhammed Esed Meali

SEN, ÖLÜM korkusuyla yurtlarını terk eden binlerce kişiyi görmedin mi? Ki bu durumda Allah onlara "Ölün!" diye seslenmiş ve sonra da onları hayata geri döndürmüştü. [232] Unutmayın ki Allah, insanoğluna karşı lütfunda sınırsızdır, ancak insanların çoğu nankördür.

232 Evlilik hayatı ile ilgili emirlerin noktalanmasından sonra Kur'an, burada, düşmanca bir saldırıdan dolayı "ölüm korkusuyla yurtlarını terk etmiş olan" insanlara işarette bulunmak suretiyle haklı bir dâvâ uğrunda savaş meselesine dönmektedir. İmdi, ne Kur'an ne de hiçbir sahih Hadis, bu ayette kasdedilen insanların kim olabilecekleri konusunda hiçbir işaret vermemişlerdir. Bazı müfessirler tarafından yapılan "tarihsel" açıklamalar ise çok çelişkilidir; onlar, o zaman revaçta olan Talmud hikayelerinden alınmış gibidirler ve bu bağlamda hiçbir gerekçe ile kullanılamazlar. Bu nedenle, Muhammed Abduh'un Menâr II, 455 ve devamında yaptığı gibi, yukarıdaki işaretin, daha sonra gelen, müminlere Allah yolunda canlarını vermeye hazır olmaları çağrısı ile mecazî olarak ilgili olduğunu varsayabiliriz: Fiziksel ölüm korkusunun milletlerin ve toplumların ahlaken ölümlerine yol açacağı ve aynı şekilde, onların yeniden doğuşlarının (yahut, "hayata geri dönüşlerinin") ölüm korkusunu yenerek ahlakî konumlarını yeniden kazanmalarına bağlı olduğu gerçeğinin bir tasviri. Bu, 246-251. ayetlerde vecîz bir tarzda anlatılan Câlût, Tâlût ve Dâvûd kıssalarının da özüdür.

Mustafa Çavdar Meali

Binlerce kişi iken ölüm korkusuyla yurtlarından çıkanları görmedin mi? Allah onlara önce "Ölün!" dedi; sonra da onları tekrar diriltti. Şüphesiz Allah, insanlara karşı büyük lütuf/ikram sahibidir ama insanların çoğu şükretmezler. 3/166...175, 33/39

Mustafa İslamoğlu Meali

SAYILARI binlerce olduğu hâlde, ölüm korkusuyla yurtlarını terk edenleri gözünde canlandırabilir misin!?[452] Allah onlara önce "Ölün!" demiş, peşinden onları hayata döndürmüştü.[453] Hiç şüphesiz Allah insanlara karşı sınırsız lütuf sahibidir, fakat insanların çoğu şükretmezler.[454]

[452] Zımnen: Ölümden kaçmak suçluluk alametidir. Elemtera ibaresi, sorudan çok ibret ve hayret vurgusu taşır. Menâr sahibi bu âyetin tefsirinde şöyle der: "Ben de diyorum ki: "Bu tabirle elemtera ile başlayan kıssaların ille de yaşanmış olması şart değildir. Aksine bu kıssalar temsilî de olabilir. Kıssaya böyle girilmesinden maksat, sanki gözlerle müşahede edilen ve kesin bilinen bir gerçeklik gibi tasavvur etmemiz istendiği içindir." Bu temsil "korkunun ecele faydası yoktur" atasözünü hatırlatır. Esasen bu âyette anılanların ölüm karşısındaki yerilen tavırlarının tam tersini, "(fakat) Allah'a kavuşacaklarına kesin olarak inananlar" (249) denilen kimselerin tavırları temsil eder. [453] Buradaki "ölün" ve "hayata döndürmüştü" ifadeleri, bu sûrenin "af dileyin ve böylece içinizdeki kötülükleri öldürün" âyeti ışığında anlaşılmalıdır (2:54 ve not 96). [454] Kur'an'da "insanların çoğu" formu tam on yedi yerde sadece üç şekilde gelir: "İnsanların çoğu bilmezler", "insanların çoğu şükretmezler", "insanların çoğu iman etmezler". Bu üç durum da aslında birbirinin sebep ve sonucudur. Bu ifade, şuursuz kitlelerin tarihin öznesi değil nesnesi olduğu gerçeğini ifade eder. Kur'an onların karşısına ulu'l-elbabı (derin kavrayış/aktif akıl sahipleri) yerleştirir. Bu âyet şu hakikati ifade eder: Bir toplumun hak ve adâlet tutkusuna ölüm korkusu galip gelirse o toplum geleceğini satmış demektir. Bir toplumda hakikat aşkı ve adâlet tutkusu ölüm korkusuna galip gelmeye başladı mı, o toplum ölü bir toplumken dirilmeye ve dünya toplumları içerisinde üstün ve gıpta edilir bir konuma gelmeye başlar. Aslında 246-251. âyetlerde anlatılan Tâlût-Câlût kıssası bu gerçeğin tarihsel örneğidir.

Ömer Nasuhi Bilmen Meali

Görmedin mi o kimseleri ki, onlar binlerce kişi oldukları halde ölümden sakınarak yurtlarından çıktılar. Allah Teâlâ ise onlara, «Ölünüz!» diye emretti. Sonra da onları diriltti. Şüphe yok ki, Allah Teâlâ nâs hakkında fazl sahibidir. Fakat nâsın pek çokları şükretmezler.

Suat Yıldırım Meali

Baksana, sayıları binlerce olmasına rağmen ölüm korkusuyla diyarlarını terkedip çıkan kimselere! Allah onlara: "Ölün! " dedi sonra onları diriltti. Doğrusu Allah insanlara lütûfkârdır, fakat insanların çoğu şükretmezler.

Bunlar hakkında kesin olmayan rivayetler vardır. Mühim olan şudur: Burada Cenab-ı Allah, bütün bunları hatırlatırken ölümden, Allah'ın hükmü olan vazifeden kaçıp kurtulmanın mümkün olmadığını ve böyle yapanların, korktuklarına daha çabuk ve daha fecî bir şekilde uğrayacaklarını, hülasa Allah'ın hükmünden kurtulmak için ne

ölümden kaçmanın, ne de ölüme koşmanın akıl işi olmadığını bildirmek istemiştir.

Süleyman Ateş Meali
Şu, binlerce kişi iken ölüm korkusuyla yurtlarından çıkanları görmedin mi? Allah onlara, "Ölün!" demişti de sonra kendilerini diriltmişti. Şüphesiz Allah, insanlara karşı ikram sahibidir. Ama insanların çoğu şükretmezler.

> *Müfessirlere göre İsrâîl Oğullarının kasabasında vebâ çıkmış, binlerce kişi vebâdan korkup kaçmışlar. Allah da onları öldürüp, sonra ibret almaları için yeniden diriltmiştir. Ferîd Vecdî'ye göre âyetin şöyle bir felsefî anlam taşıması da olasıdır: Onlar öyle bir korkuya kapıldılar ki ölmemek için çalışmayı dahi bıraktılar, kasabalarını verimsizleştirdiler. Böylece gerilediler, âdetâ ölmüş gibi uyuşuk insanlar oluverdiler. Daha sonra Allah onların içlerine çalışma şevki verdi. Böylece sosyal bir canlılığa kavuştular. Ölümden kaçmanın, aslında ölmenin tâ kendisi olduğunu gösterdi, yok olmaktan kurtulmak için silkinip çalışmayı ve savaşmayı emretti (el-Mushafu'l-Mufesser, s. 50)*

Süleyman Tevfik (1927)
Şunları görmedin mi ki [²] ölümden korkarak binlerce oldukları halde diyârlarından çıkdılar. Onlara Cenâb-ı Hak "Ölüniz" didi sonra yeniden diriltdi. Allâh Te'âlâ insânlara fazl ve ihsân sâhibidir. Lâkin ekser nâs buna şükür itmezler.[³]

> *[2] "Filanı gördün mi neler yapdı" dinildiği gibi muhâtabın görmediği halde nazar-ı dikkati celb içün buyurulmuşdur. [3] Benî İsrâîl'den bir kavim hükümdârları tarafından muhârebeye götürülmek istenildiği zamân "Gideceğimiz yerde vebâ varmış, gider isek ölürüz" diye imtinâ' iylediklerinden Cenâb-ı Hak onların memleketine vebâ gönderdi. Cümlesi ölümden korkarak memleketden hârice kaçdılar. Bir vâdîye gitdiler. Orada onların cümlesi öldi, sonra Hazkîl 'aleyhisselâmın du'âsı ile yeniden dirildiler. Bu mevt asıl mevt olmayub bir derîn baygınlık idi. Allâh Te'âlâ bunları bu sûretle terbiye itmek murâd buyurdı.*

Süleymaniye Vakfı Meali
Ölüm korkusuyla yurtlarından çıkmış binlerce kişiyi gözünde canlandırmadın mı? Allah onlara: “Ölün!” demiş sonra tekrar

diriltmişti. İnsanlara ikramda bulunan Allah'tır. Ama insanların çoğu O'na karşı görevini yerine getirmez.

Şaban Piriş Meali
Binlerce kişi iken ölüm korkusuyla yurtlarından çıkanları görmedin mi? Allah onlara "ölün" dedi, sonra da onları tekrar diriltti.Şüphesiz Allah insanlara karşı ikram sahibidir. Ama insanların çoğu şükretmezler.

Ümit Şimşek Meali
Görmedin mi o kimseleri ki, binlerce kişi oldukları halde, ölüm korkusuyla yurtlarını terk etmişlerdi. Allah onlara "Ölün!" dedi, sonra da onları tekrar diriltti. Gerçek şu ki, insanlar üzerinde Allah'ın pek büyük lütuf ve nimeti vardır; lâkin çoğu insanlar şükretmezler.

Yaşar Nuri Öztürk Meali
Ölüm korkusuyla binlerce kişi halinde yurtlarından çıkanları görmedin mi? Allah onlara "Ölün!" dedi de sonra onları diriltti. Şu bir gerçek ki Allah, insanlara karşı çok lütufkârdır. Fakat insanların çokları şükretmezler.

Eski Anadolu Türkçesi
baḳduñ mı ya'nį bildüñ mi, anlaruñ dapa kim çıḳdılar illerinden, anlar biñler iken; ölümden śaḳınur? pes eyitti anlara Tañrı: "ölüñ!" andan, diriltdi anları. bayıḳ Tañrı, eylük issidür ādemįler üzere; velįkin ādemįlerüñ eyregi; şükr eylemezler.

Satır Altı Meal (1534)
Görmez misin, bilmez misin ol kimesneleri kim çıḳdılar ellerinden anlar niçebiñler-iken ölüm ḳorḳusından. Tañrı Taʿālā eyitdi anlara ölüñüz, barçasıöldiler andan ṣoñra Tañrı diril[t]di anları. Tañrı Taʿālānuñ fażlı keremi çoḳdur ḫalḳ üstine. Līkin çoḳ kişiler şükr eylemezler.

Bunyadov-Memmedeliyev
(Ya Rəsulum!) Minlərlə adamın (taundan) ölüm qorxusu ilə öz yurdlarını tərk edib getdiklərini görmədinmi? Allah onlara:

“Ölün!” – dedi və sonra da (yenidən) diriltdi. Həqiqətən, Allah insanlara lütf edəndir, lakin insanların bir çoxu şükür etməzlər!

M. Pickthall (English)

Bethink thee (O Muhammad) of those of old, who went forth from their habitations in their thousands, fearing death, and Allah said unto them: Die, and then He brought them back to life. Lo! Allah is a Lord of Kindness to mankind, but most of mankind give not thanks.

Yusuf Ali (English)

Didst thou not Turn by vision to those who abandoned their homes, though they were thousands (In number), for fear of death? Allah said to them: "Die": Then He restored them to life. (274) For Allah is full of bounty to mankind, but Most of them are ungrateful.

> *274 We now return to the subject of Jihad, which we left at 2:214-216. We are to be under no illusion about it. If we are not prepared to fight for our faith, with our lives and all our resources, both our lives and our resources will be wiped out by our enemies. As to life, Allah gave it, and a coward is not likely to save it. It has happened again and again in history that men who tamely submitted to be driven from their homes although they were more numerous than their enemies, had the sentence of death pronounced on them for their cowardice, and they deserved it.*
>
> *But Allah gives further and further chances in His mercy. This is a lesson to every generation. The Commentators differ as to the exact episode referred to, but the wording is perfectly general, and so is the lesson to be learnt from it.*